

Språkpolicy för Södertörns högskolas officiella dokument

Dokumenttyp	Policy
Beslutad av	Rektor
Beslutsdatum	2011-05-19
Diarienummer	747/41/2011
Giltighetstid	2011-05-19 – tills vidare
Ersätter dokument	-
Ansvarig avdelning	Kommunikationsavdelningen
Beskrivning	Språkpolicy för högskolans officiella dokument.

1. Inledning

I detta dokument finns riktlinjer för högskolans myndighetsspråk när det gäller utformandet av officiella dokument inom samtliga områden. Språk och språkanvändning inom utbildning och forskning behandlas separat.

Språkpolycyn ska fungera som ett verktyg för högskolans personal i det dagliga arbetet. Den ska vara ett stöd i att följa de lagar som reglerar språkanvändningen inom myndigheten och samtidigt ge personalen ett ökat språkligt medvetande. På Södertörns högskola krävs att alla, såväl internt som externt, ges möjlighet att ta del av information och de beslut som fattats. Policyn fastställer principer för hur man på högskolan ska arbeta för att uppnå detta.

I och med att Södertörns högskola verkar såväl i en region som präglas av social och etnisk mångfald som i en internationell miljö, är tillgänglighet på annat språk än svenska en viktig del inom alla högskolans områden.

2. Regelverk

Södertörns högskola som myndighet lyder under bland annat *Språklag*¹ och *Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk*². Dessa lagar reglerar myndigheters ansvar när det gäller användning av främst svenska och Sveriges minoritetsspråk. I *Förvaltningslag*³ regleras att myndigheter ska sträva efter att uttrycka sig lättbegripligt och vid behov anlita tolk.

Enligt språklagen är förvaltningspråket i Sverige svenska. Myndigheterna har ansvar för att språket används och utvecklas samt att beslut och information finns på svenska. I detta ingår även att använda och utveckla svenska facktermer inom sitt område.

Sverige har fem nationella minoriteter varav samtligas språk utsetts till nationella minoritetsspråk; finska (sverigeфиннар), meänkieli (tornedalingar), samiska (samer), romani chib (romer) och jiddisch (judar). Enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk ska man som myndighet sträva efter att kunna bemöta personer på ovan nämnda språk och då främst finska, meänkieli och samiska. I lagen benämns även vissa kommuner som så kallade förvaltningsområden (se avsnittet "Tillgänglighet" nedan).

3. Språkanvändning inom Södertörns högskola

I detta avsnitt konkretiseras den generella och allmänna informationen ovan till förhållandena på just Södertörns högskola. Delarna som tas upp är svenska som förvaltningspråk, användningen av svenska och andra språk utifrån begreppet tillgänglighet samt ett avslutande avsnitt om klarspråk med riktlinjer som gäller oavsett dokumentspråk.

¹ Språklag, SFS 2009:600

² Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk, SFS 2009:724

³ Förvaltningslag, SFS 1986:223

Svenska som förvaltningsSpråk

På Södertörns högskola ska samtliga lokala beslut finnas på svenska. I beslut ingår sådant som protokoll, rektors- och högskoledirektörsbeslut, chefs- och ordförandebeslut, lokala regelverk, policydokument, delegations- och arbetsordningar, studieplaner inom forskarutbildning, kurs- och utbildningsplaner för samtliga utbildningsnivåer, avtal och kravprofiler. Även lokala handböcker framtagna för högskolans interna arbete ska finnas på svenska.

En förteckning över besluts- och dokumenttyper på en myndighet som Södertörns högskola kan aldrig bli komplett. I största möjliga utsträckning bör dock även andra än ovan nämnda dokument följa riktlinjerna som ställs upp i denna policy.

Tillgänglighet

Sammanträden i beslutande och beredande organ ska i första hand hållas på svenska. Önskvärt är att alla ska förstå talad och skriven svenska så bra att man kan ta del av beslut och information samt delta i internt arbete. Delar av högskolans personal, doktorandgrupp och studenter har dock annat språk än svenska som sitt förstaspråk. Om annat mötesspråk än svenska (företrädesvis engelska) används, ska detta vara noga genomtänkt och välgrundat. Val av språk får inte påverka förståelsen av diskussioner och de beslut som tas. Högskolan bör dock sträva efter att möjliggöra delaktighet i dessa organ för såväl personal som doktorander och studenter som inte kan svenska.

För möten på annat språk än svenska ska protokoll skrivas på svenska och engelska. Oavsett om det gäller protokoll eller annat typ av dokument, är det den svenska versionen som är den rättsligt bindande, medan den engelska är att betrakta som en översättning. Översättningar måste göras på sådant vis att inte någon del av dokumentets innehåll går förlorat. I fall då beslutsunderlag är på annat språk än svenska bör beslutet vara så pass utförligt formulerat att även en person som inte kan ta del av underlaget i sin helhet, ska kunna förstå innebörden av beslutet.

Rektor har sedan tidigare beslutat att samtliga kurs- och utbildningsplaner för utbildningar på engelska på grundnivå och avancerad nivå ska översättas till engelska. Krav på översättning av kurs- och utbildningsplaner för utbildningar på grundnivå och avancerad nivå på svenska finns inte, men är önskvärt. Detta främst för att underlätta för utländska lärosäten att bedöma behörigheten hos studenter från Södertörns högskola vid ansökan till studier utomlands, men även för att studenter som söker arbete utanför Sverige ska kunna visa upp dokumentation som fastställer innehållet i deras utbildning. Utöver detta ska även kurs- och utbildningsplaner samt studieplaner för högskolans forskarutbildning ha engelska översättningar, oavsett undervisningsspråk.

I normalfallet gäller att alla strategiska och rättsligt bindande dokument samt information som berör en internationell och/eller icke svenskspråkig målgrupp ska finnas översatta till engelska.

Huddinge kommun är enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk ett så kallat förvaltningsområde för finska. I ett förvaltningsområde är kraven på språkkunskap inom

myndigheter större än för myndigheter utanför området. För Södertörns högskola innebär det att man har skyldighet att bistå med skriftlig översättning till finska av beslut och beslutsmotivering i fall då person som är part i ett ärende saknar juridiskt biträde. Lagen reglerar också att man som part (eller ställföreträdande för part) i ett ärende har rätt att använda finska i kontakt med högskolan.

Södertörns högskola har som myndighet även krav på sig när det gäller tillgänglighet utifrån ett funktionshindersperspektiv. Detta regleras dock inte i denna policy.

Klarspråk

Södertörns högskolas samtliga dokument ska präglas av ett vårdat, enkelt och begripligt språk. Det ska vara anpassat till mottagaren, ha en ändamålsenlig struktur, vara klart och tydligt samt ha en respektfull ton. Begrepp ska användas konsekvent och förklaras där det är nödvändigt. Förkortningar bör endast förekomma i undantagsfall.

I den mån engelska översättningar av officiella dokument förekommer ska samma principer tillämpas även på dessa texter. För att eftersträva ett enhetligt intryck ska brittisk engelska användas i samtliga översättningar till engelska.

Som stöd i arbetet finns bland annat *Myndigheternas skrivregler*, *Högskoleverkets svensk-engelska/engelsk-svenska ordbok*, *Internationella programkontorets svensk-engelska ordbok för utbildningsområdet* samt internt material framtaget av högskolans engelska språkvårdare, vilka alla finns att tillgå via internet. Även böckerna *Svenska skrivregler* och *Språkriktighetsboken* samt material på Språkrådets webbplats kan vara till hjälp.

Språkpolicyen har varit på remiss till högskolans samtliga institutioner inklusive institutionsplacerade centrumbildningar, CBEES, Fakultetsnämnden, Kvalitetsrådet, studentkåren SöderS, samtliga avdelningar samt biblioteket.